

Bruxelles, 18 iunie 2021
(OR. en)

9687/21

AGRI 271
VETER 45
ENV 443

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Stabilirea unui obiectiv de protecție pentru albinele melifere în contextul revizuirii documentului de orientare din 2013 privind albinele – <i>Schimb de opinii</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de informare prezentată de președinție, în vederea schimbului de opinii care va avea loc în cadrul reuniunii Consiliului (Agricultură și Pescuit) din 28- 29 iunie 2021.

**Stabilirea unui obiectiv de protecție pentru albinele melifere în contextul revizuirii
documentului de orientare din 2013 privind albinele**

Contextul și situația actuală

1. Pesticidele pot fi autorizate numai în cazul în care o evaluare cuprinzătoare a riscurilor a demonstrat că utilizarea lor nu conduce la efecte nocive asupra sănătății umane sau animale și nici la efecte inacceptabile asupra mediului. Metodologiile de efectuare a evaluărilor necesare ale riscurilor sunt stabilite în documente de orientare care abordează diferite compartimente de mediu și specii.
2. Situația actuală în ceea ce privește evaluarea riscurilor pentru albinele melifere este cuprinsă în documentul de orientare privind ecotoxicologia terestră din 2002¹, deoarece documentul de orientare din 2013 al Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA) nu a fost aprobat de statele membre în cadrul Comitetului permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale, în pofida eforturilor repetate depuse de-a lungul mai multor ani.
3. În martie 2019, Comisia a mandatat EFSA să revizuiască documentul de orientare din 2013 privind albinele, ținând seama de noile cunoștințe științifice apărute după 2013.
4. Pentru finalizarea acestei revizui, stabilirea unui așa-numit obiectiv de protecție specific (SPG) pentru albine este un pas crucial. Responsabilii cu gestionarea riscurilor și evaluatorii riscurilor din statele membre au discutat despre stabilirea acestui obiectiv în cursul anului trecut, pe baza unui **document al EFSA² care descrie patru abordări posibile pentru stabilirea obiectivului de protecție pentru albinele melifere.**
5. Majoritatea statelor membre au indicat o preferință pentru o abordare care ia în considerare variabilitatea naturală a dimensiunii coloniilor de albine (denumită și „intervalul normal de variație a mărimii coloniei de albine”).

¹ https://ec.europa.eu/food/system/files/2016-10/pesticides_ppp_app-proc_guide_ecotox_terrestrial.pdf

² <https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/topic/EFSA-Supporting-document-for-RMs-in-defining-SPGs.pdf>

6. Abordarea selectată a fost criticată de ONG-uri și de unii deputați ai Parlamentului European. Principalele motive sunt legate de utilizarea modelului „BEEHAVE”³ (care a fost cofinanțat în proporție de 10 % de către industrie) pentru simularea variabilității naturale a mărimii coloniilor și de faptul că se aștepta ca documentul de orientare revizuit privind albinele să stabilească un obiectiv de protecție inferior față de documentul de orientare al EFSA din 2013 privind albinele, care nu a fost aprobat. ONG-urile și deputații au pledat, de asemenea, pentru utilizarea unui alt model, ApisRAM, pentru a simula dezvoltarea coloniilor de albine, însă acest model este încă în curs de dezvoltare.
7. EFSA a publicat pe site-ul său un rezumat detaliat al calendarului⁴ dezvoltării și calibrării modelului ApisRAM. Modelul nu poate fi utilizat pentru simularea dezvoltării coloniilor, nici pentru simularea efectelor produselor de protecție a plantelor (PPP) și ale altor factori de stres, înainte de cel mai devreme jumătatea anului 2023.
8. În acest context, Comisia a solicitat EFSA să pregătească un document însoțitor cuprinzător, care să explice toate aspectele relevante și să prezinte foarte detaliat rezultatele simulărilor sale. EFSA a publicat documentul⁵ la 15 decembrie 2020 și l-a prezentat la 13 ianuarie 2021 în cadrul unei sesiuni comune de informare pentru statele membre și reprezentanții părților interesate (membri ai grupului înființat de EFSA pentru această revizuire), pentru a permite un schimb de opinii între toate părțile interesate.

Stabilirea unor obiective de protecție specifice

9. În cadrul unei reuniuni speciale din 23 februarie 2021 și al reuniunii Comitetului permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale din martie 2021, toate statele membre și-au confirmat sprijinul pentru metoda propusă de EFSA de revizuire a SPG pentru albinele melifere.

³ BEEHAVE este un model accesibil publicului și toate informațiile relevante pot fi consultate la adresa: <https://beehave-model.net/>

⁴ <https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/2021-03/timeline-ApisRAM-development-final.pdf>

⁵ <https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/topic/review-guidance-document-bees-specific-protection-goals.pdf>

10. Toate statele membre care și-au exprimat opinia au fost de acord că simulările efectuate de EFSA cu privire la variabilitatea naturală a mărimii coloniei de albine sunt mai conservatoare decât ceea ce se observă în natură. Prin urmare, statele membre respective au fost de acord că alegerea unui obiectiv de protecție, sub forma unui prag, pentru o reducere acceptabilă a mărimii coloniei de albine cauzată de pesticide în intervalul simulat asigură un grad suficient de protecție.
11. În ceea ce privește valoarea numerică a acestui SPG, patru state membre au sprijinit 23 % (adică intervalul complet al variabilității naturale simulate), 11 state membre au sprijinit un obiectiv de protecție de 10-12,8 %, în timp ce patru state membre au sprijinit 7 % (și anume aceeași cifră ca în documentul de orientare EFSA din 2013 privind albinele). Patru state membre nu au avut o poziție.
12. Majoritatea statelor membre au convenit, de asemenea, că trebuie să se țină seama de fezabilitatea practică a studiilor de teren, deoarece, în caz contrar, nu va fi posibil să se măsoare efectiv dacă SPG este atins sau nu.
13. La 15 martie 2021, președintele Comisiei ENVI a Parlamentului European a scris Comisiei pentru a reaminti că, în octombrie 2019, Parlamentul a obiectat cu privire la un proiect de regulament al Comisiei care ar fi permis punerea în aplicare a unei părți a documentului de orientare al EFSA din 2013 privind albinele, deoarece se aștepta ca acesta să fie pus în aplicare pe deplin. De asemenea, președintele și-a menținut poziția critică față de utilizarea modelului BEEHAVE în simulările EFSA, susținând, în schimb, utilizarea modelului ApisRAM (exprimându-și totodată îngrijorarea cu privire la întârzierea dezvoltării modelului respectiv). Președintele și-a exprimat speranța că revizuirea documentului de orientare al EFSA din 2013 privind albinele nu va conduce la un nivel mai scăzut de protecție a albinelor și a solicitat o dezbatere la nivel politic cu privire la SPG.

14. Într-o scrisoare⁶ adresată ministrului agriculturii din Portugalia și președintelui Comisiei ENVI, Comisia propune, ca punct de plecare pentru dezbateri, **un SPG de reducere cu 10 % a mărimii coloniilor**. Propunerea este foarte ambițioasă în comparație cu orientările privind evaluarea riscurilor pentru albine încă aplicabile în prezent (și anume, documentul de orientare privind ecotoxicologia terestră din 2002), care permit măsurarea doar a unei scăderi a mărimii coloniilor de 20-25 % în studiile de teren mai mari și ținând seama de faptul că intervalul complet al variabilității naturale simulate de EFSA este de aproximativ 23 %.
15. De asemenea, Comisia a ținut seama de faptul că documentul de orientare al EFSA din 2013 privind albinele, care a propus un SPG de reducere cu 7 % a mărimii coloniilor, nu a fost aprobat de majoritatea statelor membre, deoarece acestea au considerat că nu este fezabilă din punct de vedere tehnic efectuarea unor studii de teren care să permită să se evalueze dacă obiectivul este îndeplinit sau nu. Pe baza informațiilor furnizate de EFSA, măsurarea unei reduceri cu 10 % în studiile de teren este dificilă, dar totuși fezabilă din punct de vedere tehnic⁷.
16. Comisia propune **un singur SPG pentru întreaga UE** și nu pentru fiecare zonă de reglementare, deoarece dovezile științifice din documentul justificativ al EFSA arată că există doar mici diferențe între cele trei zone de reglementare definite în Regulamentul privind produsele de protecție a plantelor.

⁶ https://ec.europa.eu/food/system/files/2021-04/pesticides_bees_letter_mep-pt-pres_en.pdf

⁷ A se vedea secțiunea 7.1 din documentul justificativ al EFSA disponibil la adresa <https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/topic/review-guidance-document-bees-specific-protection-goals.pdf>

17. Pentru a permite EFSA să continue revizuirea documentului de orientare din 2013 privind albinele și adoptarea regulamentului (regulamentelor) care va (vor) permite punerea sa în aplicare, miniștrii din cadrul reuniunii Consiliului Agricultură și Pescuit din 28-29 iunie 2021 sunt invitați să participe la un schimb de opinii pe baza următoarelor întrebări:

- a) *Sunteți de acord că ar trebui stabilit un obiectiv de protecție specific pentru albinele melifere pentru întreaga UE?*
 - b) *Sunteți de acord cu propunerea Comisiei conform căreia 10 % ar trebui să fie nivelul maxim permis de reducere a mărimii coloniei de albine ca urmare a expunerii la un pesticid?*
-